

Sittard, 11 mei 2023

Aan de leden van de Provinciale Staten van de Provincie Limburg
Aan de informateurs van de Provincie Limburg mevrouw P. Dassen-Housen en de heer J. Schrijen

Onderwerp: openbaar vervoer in de provincie Limburg

Geachte Statenleden,
Geachte informateurs,

Met dit schrijven richt ik mij tot u, met het oog op de vorming van een coalitie in de komende periode, waarbij ik uw aandacht vraag voor het openbaar vervoer.

Binnen het openbaar vervoer hebben de gevolgen van de COVID-19 pandemie nog steeds een significante impact. Reizigers hebben een ander mobiliteitspatroon gekregen waar thuiswerken een grote rol bij is gaan spelen. Dit zien wij ook terug bij het sterk achterblijven van de reizigers ten opzichte van de periode voor de pandemie. Daarnaast hebben de huidige omstandigheden in de wereld geen positieve impact op het kostenniveau, denk hierbij bijvoorbeeld aan de beperkte beschikbaarheid van grondstoffen, waardoor ook bij ons de prijzen onder druk staan.

Omstandigheden in het openbaar vervoer in Limburg

Op het moment van schrijven zijn er voor 2023 ruim 20% minder instappers in het openbaar vervoer in Limburg. Dit aantal is gecorrigeerd voor de dagen waarop er gestaakt is in het openbaar vervoer in Nederland. Binnen Limburg verschilt dit wel per streek, waarbij de Maaslijn minder terugval kent door het hoge aantal studenten en in Zuid-Limburg een grotere terugval is door het grotere aandeel forenzen. De reizigersaantallen blijven daarmee min of meer gelijk aan 2022. Dat is teleurstellend, omdat wij allemaal hadden verwacht dat het gebruik in 2023 juist weer zou aantrekken.

Zoals ook bij u bekend werken wij in Nederland in een zeer krappe arbeidsmarkt, zeker ook in het openbaar vervoer. Zoals recent aan uw Staten

Arriva Personenvervoer
Nederland B.V.
Trambaan 3
Postbus 626
8440 AP
Heerenveen

Tel +31(0)88 2775855
Fax +31(0)513 655808
www.arriva.nl

BIC DEUTNL2N
IBAN NL02 DEUT 0319849996
BTW NL 8035.94.719.B.01
KvK 30124575

gecommuniceerd gaan wij de komende maanden weer geleidelijk opbouwen naar een volledige dienstregeling, in overeenstemming met het vervoerplan zoals dat is voorgesteld en vastgesteld. Het netwerk, zoals wij dat aanbieden, met een sterke samenhang tussen trein en bus wordt daarmee na de zomer volledig hersteld.

Herijking

In het kader van de herijkingsopdracht staan wij met elkaar voor een belangrijke keuze ten aanzien van het openbaar vervoer in Limburg. Vraag en aanbod moet met elkaar in evenwicht worden gebracht om op een verantwoorde en duurzame wijze openbaar vervoer aan te kunnen bieden. Dit is een landelijk beeld, daarin zijn wij in de provincie Limburg niet uniek. Dit betekent wel dat wij op korte termijn genoodzaakt zijn kritisch te kijken naar de dienstregeling van 2023 en de volgende jaren, waarin het aanbod moet worden aangepast aan de sterk tegenvallende vraag. Dit is een ontwikkeling die niet past binnen hetgeen wat Arriva voor ogen heeft voor de toekomst van het openbaar vervoer in Limburg. Wij zijn daarom op zoek naar nieuwe mogelijkheden om enerzijds op korte termijn terug te groeien naar een gezonde basis en anderzijds om ons huidige, sterke netwerk overeind te houden voor toekomstige groei. In dit schrijven aan u richten wij ons daarom op het beter benutten van het bestaande netwerk door meer reizigers aan te trekken op momenten dat deze er nu niet zijn.

Mobiliteit voor iedereen

Het bieden van mobiliteit biedt betere kansen voor ieder individu. Helaas is het niet vanzelfsprekend voor alle inwoners van de provincie Limburg om toegang te hebben tot mobiliteit en in het bijzonder het openbaar vervoer. Door samen te werken zien wij mogelijkheden om de uitdagingen van vandaag met elkaar om te zetten in kansen voor de inwoners van Limburg in brede zin.

Wij hebben als Arriva ruime ervaring met de inzet van onze Meedoen Pas. Recent kwam dit nog in het nieuws n.a.v. de positief aangenomen motie in de gemeente Landgraaf. Wij praten op het moment met meerdere gemeenten in de provincie Limburg over de invoering hiervan. Wij delen in die gesprekken ook onze concrete ervaringen over de afgelopen jaren elders in het land, zo hebben we bijvoorbeeld samen met de gemeente Hogeland eerst als pilot, nu als vast aanbod dit principe ingezet (klik op deze [link](#) voor een nadere uitleg over de samenwerking), maar ook binnen de provincie, in Nederweert, waar wij hier ondertussen ruime ervaring mee hebben opgedaan.

Wij willen dit proces versnellen zodat in heel Limburg het openbaar vervoer toegankelijk wordt voor mensen met een smalle beurs. Deze versnelling krijgen we echter niet alleen georganiseerd, daarvoor vragen wij uw hulp.

De Meedoen Pas: Mobiliteit als oplossing voor kansenongelijkheid

Wij zijn van mening dat iedereen moet kunnen participeren in onze samenleving. Vervoer is daarbij essentieel. Vervoer vergroot letterlijk en figuurlijk de wereld van mensen en haalt een essentiële drempel weg zodat mensen weer écht kunnen meedoen in de samenleving.

Juist van mensen die om welke reden dan ook ondersteuning kunnen gebruiken om mee te blijven doen. Arriva biedt overheden daarom de **Meedoen Pas** aan, die speciaal gericht is op de burgers die hierbij gebaat zijn. De passen helpen om de kansengelijkheid te vergroten en daarnaast ook om de administratieve processen rondom het vervoer efficiënter te maken.

Wij zien kansen om in de collectiviteit de Meedoen Pas voor minima aan te bieden in heel de ov-concessie Limburg. Voor mensen met een smalle beurs is reizen nauwelijks haalbaar. Daardoor kunnen ze vaker niet dan wel meedoen in de maatschappij, of op bezoek gaan bij familie en vrienden. Zo valt alles stil en wordt de afstand steeds groter. Arriva heeft een collectief aanbod voor deze groep inwoners. Zo verkleinen we samen met gemeenten de kansenongelijkheid en gaan we het sociaal isolement tegen.

Herijking, kansengelijkheid en de Meedoen Pas: zo komt het samen!

Op basis van de CBS-cijfers van 2021, gaat het in de provincie Limburg, als we uitgaan van 100% van het minimumloon, om ongeveer 60.000 inwoners die we kwalificeren als minima. Ons voorstel omvat dat Arriva aan deze inwoners tegen een zeer sterk gereduceerd tarief (€81,20 per jaar voor een volwassene en €40,60 per jaar voor een kind) toegang tot het openbaar vervoer biedt in de ov concessie van Arriva in Limburg in de daluren. Dat komt voor een heel jaar neer op €4,5 miljoen (op basis van prijspeil 2023). Voor het huidige jaar geldt een totaal van naar rato van het aantal maanden vanaf de start met de Meedoen Pas. De Meedoen Pas wordt op een ov chipkaart geladen die eenmalig €7,50 kost.

	Inwoners		Kosten (€ per jaar)
	Volwassenen	Kinderen	
100% minimum loon	51.500	9.600	€ 4.571.560
110% minimum loon	80.900	15.100	€ 7.182.140
120% minimum loon	105.000	18.500	€ 9.277.100

Arriva organiseert de distributie, administratie en het vervoer. Het toegangsportaal zal via DigID lopen via de gemeenten of provincie. Wij zien (mede gezien de ruimte vanwege de tegenvallende reizigersaantallen) voldoende mogelijkheden om deze groep te kunnen faciliteren in het bestaande netwerk zoals dat is aangeboden in het huidige vervoerplan. Door juist deze inwoners nieuwe reismogelijkheden te bieden vergroten wij voor velen in de provincie Limburg de wereld. Voor mensen met een smalle beurs is reizen als gesteld nauwelijks haalbaar. Zoals gezegd bieden wij dit aan tegen een zeer sterk gereduceerd tarief. Wij vragen aan u als leden van de Provinciale Staten dit aanbod middels volledige subsidie te steunen door dit op te nemen in het coalitieakkoord.

Met een brede invoering van de Meedoen Pas in Limburg, en de daar uit voortvloeiende gegarandeerde inkomstenstroom, geven wij gezamenlijk de zo noodzakelijke steun aan het openbaar vervoer. Concreet kunnen wij dit inregelen vanaf september 2023. Het najaar valt samen met het nieuwe schooljaar en dit moment leent zich er perfect voor om concreet steun te geven aan deze groep inwoners. Andersom biedt het de voor ons allen essentiële financiële zekerheid waarmee voorkomen wordt dat de dienstverlening moet worden aangepast om vraag en aanbod met elkaar in evenwicht te brengen. September is ook het laatste moment om in 2023 nog te komen tot een openbaar vervoer in het juiste evenwicht.

Het netwerk van Arriva biedt daarmee enerzijds kansen aan nieuwe reizigers en blijft anderzijds in stand voor de bestaande reizigers. Nieuwe gebruikers hebben tijd nodig om deze, eveneens nieuwe, reismogelijkheden eigen te maken. Omwille van dit feit adviseren wij om dit na invoering in september 2023 te continueren tot en met het einde van deze coalitieperiode en dit ook als zodanig op te nemen. Dat geeft de mogelijkheid om in gezamenlijkheid met de gemeenten en u als provincie te kijken naar een bredere inzet op de langere termijn.

Wij gaan graag met u in gesprek

Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief of in brede zin over het openbaar vervoer? Neem dan graag contact met ons op.

Met vriendelijke groet,
Arriva Personenvervoer Nederland B.V.

Michiel Cusell
Regiodirecteur Limburg